

Minister Zdrowia

ZPŚ.050.37.2026.MB
Warszawa, 24 lipca 2026

Pan Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na Interpelację nr 18265 pani poseł Anity Kucharskiej-Dziedzic i innych posłanek w sprawie zapobiegania rozprzestrzenianiu się zakażeń HIV, HCV oraz innymi chorobami zakaźnymi w sezonie wakacyjnym, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Krajowe Centrum ds. AIDS realizuje w sposób ciągły działania informacyjno-edukacyjne i profilaktyczne w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV, HCV oraz innym zakażeniom przenoszonym drogą płciową, które mają charakter powszechny i są dostępne dla wszystkich osób przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od obywatelstwa. Działania są prowadzone, również w okresie wakacyjnym 2026 r., zgodnie z Harmonogramem realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczenia AIDS, opracowanym na lata 2022–2026. Działania te obejmują przede wszystkim współpracę z wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, punktami konsultacyjno-diagnostycznymi (PKD), urzędami wojewódzkimi i marszałkowskimi oraz pozostałymi realizatorami Krajowego Programu, w tym organizacjami pozarządowymi i organizacjami pacjenckimi. Istotnym elementem działań jest także prowadzenie komunikacji za pośrednictwem strony internetowej www.gov.pl/web/aids i mediów społecznościowych: Facebook <https://www.facebook.com/kcaids/> oraz YouTube <https://www.youtube.com/user/kcdsaids>.

Krajowe Centrum ds. AIDS opracowuje, publikuje i dystrybuuje materiały informacyjno-edukacyjne skierowane do różnych grup odbiorców, zarówno zawodowych, jak i społecznych. W miarę możliwości materiały są również tłumaczone na język ukraiński i angielski. Materiały te dostarczają niezbędnych informacji nie tylko klientom PKD, lecz także innym uczestnikom wydarzeń, np. związanych z akcyjnym testowaniem przesiewowym, podczas spotkań bezpośrednich z odbiorcami, np. w trakcie pikników zdrowia czy koncertów. Materiały są przekazywane na bieżąco również zainteresowanym realizatorom Krajowego Programu. Publikacje dostępne są w wersji elektronicznej i papierowej: <https://www.gov.pl/web/aids/publikacje>.

W ramach konkursu na organizowanie akcji testowania przesiewowego w kierunku HIV, kiły i HCV poza placówkami medycznymi, podczas wydarzeń takich jak koncerty i pikniki, gromadzących ludność lokalną, turystów oraz inne osoby przebywające w miejscach prowadzenia akcji, organizacje pozarządowe z całej Polski otrzymały dotacje:

- Towarzystwo Rozwoju Rodziny oddział w Zielonej Górze – Akcyjne testowanie pozamedyczne w kierunku HIV, HCV i kiły podczas 32. Pol'and'Rock Festival, w dniach 30 lipca – 1 sierpnia na lotnisku Czaplinek-Broczyno
- Stowarzyszenie "Podwale Siedem" – Akcyjne testowanie przesiewowe w kierunku HIV, kiły i HCV mieszkańców Dolnego Śląska i Opolszczyzny oraz osób odwiedzających (również w celach zarobkowych) oba województwa
- Stowarzyszenie Wolontariuszy DADU – Anonimowe i bezpłatne testowanie w kierunku HIV, HCV, kiły oraz poszerzenie oferty diagnostycznej w kierunku innych chorób przenoszonych drogą płciową. „Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania STI+”
- Stowarzyszenie Bądź z Nami – 3 x T – Akcyjne testowanie w kierunku HIV, kiły i HCV poza placówkami medycznymi
- Stowarzyszenie Profilaktyki Zdrowotnej "Jeden Świat" – Akcje szybkiego testowania 2026
- Fundacja Edukacji Społecznej – Akcyjne testowanie przesiewowe w kierunku HIV, kiły i HCV poza placówkami medycznymi – BLIŻEJ CIEBIE
- Fundacja Edukacji Społecznej – Plenerowa akcja anonimowego i bezpłatnego testowania przesiewowego (szybkie testy kasetkowe) w kierunku zakażenia HIV, HCV oraz kiły w mobilnym kamperze podczas Pikniku Profilaktycznego wieńczącego X Onko Tour 8 sierpnia 2026 r.
- Stowarzyszenie Grupa Stonewall – Testowanie w kierunku HIV, kiły i HCV w poznańskich klubach i w trakcie imprez publicznych
- Fundacja Pomorski Dom Nadziei – „Sprawdź się” – akcje testowania w kierunku HIV, HCV i kiły na Pomorzu
- Stowarzyszenie "AGAPE" – AGAPE w akcji
- Fundacja Parasol – Mobilny Punkt Testowania
- Stowarzyszenie Faros – Test Fest – szybkie testowanie w kierunku HIV, HCV i kiły w województwie podlaskim 2026
- Towarzystwo Rozwoju Rodziny Zielona Góra – Akcyjne testowanie pozamedyczne w kierunku HIV, HCV i kiły
- Górnośląskie Stowarzyszenie "Wspólnota" – AKCJA TEST!

W przypadku uzyskania dodatniego (reaktywnego) wyniku szybkiego testu przesiewowego w kierunku HIV w PKD, obowiązujące procedury nie uzależniają dalszego postępowania diagnostycznego od posiadania obywatelstwa polskiego ani statusu ubezpieczenia zdrowotnego osoby badanej. Badania w PKD wykonywane są anonimowo, bezpłatnie i bez skierowania, z zapewnieniem poradnictwa okołotestowego.

Zgodnie z obowiązującymi standardami, w przypadku uzyskania reaktywnego wyniku badania przesiewowego laboratorium współpracujące z PKD przekazuje próbkę krwi do laboratorium wykonującego badania potwierdzające, wraz z zaleceniem wykonania testu w kierunku HIV. Zakup testów przesiewowych oraz finansowanie badań potwierdzających zapewnia Krajowe Centrum ds. AIDS z budżetu Ministra Zdrowia i nie obciąża osoby badanej, niezależnie od jej statusu ubezpieczeniowego i obywatelstwa.

Cudzoziemcy nieposiadający uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego w Polsce mogą zostać objęci bezpłatnym leczeniem antyretrowirusowym (ARV) w ramach Rządowego Programu Polityki Zdrowotnej „Leczenie antyretrowirusowe osób żyjących z wirusem HIV w Polsce”, pod warunkiem spełnienia kryteriów kwalifikacji określonych w Programie. Podstawę prawną stanowi art. 41 *ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi*, zgodnie z którym programem leczenia ARV

są objęte wszystkie osoby zakażone HIV i chore na AIDS przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, niezależnie od statusu ubezpieczeniowego. Program obejmuje również cudzoziemców, którzy nie posiadają innych możliwości uzyskania leczenia ARV, niezależnie od statusu ubezpieczeniowego, do czasu uzyskania możliwości kontynuowania terapii w kraju pochodzenia. Jednocześnie w każdym przypadku rekomendowane jest uzyskanie przez pacjenta tytułu do powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego, niezależnie od sposobu jego nabycia.

Należy jednocześnie podkreślić, że Program zapewnia finansowanie leczenia antyretrowirusowego osobom objętym jego zakresem. Finansowanie pozostałych świadczeń medycznych, takich jak ambulatoryjne porady specjalistyczne czy diagnostyka, w przypadku osób nieposiadających uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pozostaje odrębnym zagadnieniem.

Wsparcie systemowe i finansowe dla organizacji pozarządowych na zadania z zakresu profilaktyki HIV/STI jest prowadzone w ramach realizacji Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS. W 2026 roku uruchomiono postępowanie konkursowe na realizację zadań zleczanych organizacjom pozarządowym, polegających na organizowaniu akcji testowania przesiewowego w kierunku HIV, kiły i HCV poza placówkami medycznymi. Podpisano również umowy z 9 organizacjami pozarządowymi na działania wsparciowe dla osób żyjących z HIV, bez określania narodowości beneficjentów. Ponadto organizacje pozarządowe systemowo od ponad 20 lat prowadzą takie projekty jak Telefon Zaufania HIV/AIDS i PKD w całej Polsce.

Należy wskazać, że programy profilaktyczne, w tym np. zakup i dystrybucja prezerwatyw, mogą być realizowane przez organizacje pozarządowe w ramach zawartych umów dotacyjnych. Zakres tych działań pozostaje w gestii organizacji i wynika ze złożonych i przygotowanych przez nie wniosków na dofinansowanie (np. w ramach konkursów w zakresie akcyjnego testowania), a inicjatywa w tym zakresie leży po stronie organizacji pozarządowej.

W przypadku profilaktyki przedekspozycyjnej (PrEP) należy podkreślić, że jej stosowanie zleca wyłącznie lekarz po przeprowadzeniu niezbędnych badań. Świadczenie to może być realizowane np. w ramach świadczeń zdrowotnych. PrEP jest profilaktyką farmakologiczną, która wymaga kwalifikacji medycznej, obejmującej ocenę ryzyka zakażenia HIV, wykluczenie istniejącego zakażenia oraz wykonanie badań laboratoryjnych (m.in. w kierunku HIV, czynności nerek, a często także innych zakażeń przenoszonych drogą płciową). Z tego faktu wynika, że niezbędna jest ciągłość opieki i monitorowanie. Kluczowa jest również adherencja, czyli prawidłowe stosowanie leku. Jednym z elementów tego rodzaju profilaktyki jest ocena i wspieranie regularnego przyjmowania PrEP, ponieważ nieprawidłowe stosowanie może zmniejszać skuteczność ochrony przed HIV. PrEP nie zawsze polega na „braniu tabletek tylko na wakacje”. Chociaż u części osób (wyłącznie w określonych grupach, zgodnie z wytycznymi) możliwe jest stosowanie doraźne („2-1-1”), również ono wymaga odpowiedniej kwalifikacji, edukacji i znajomości właściwego schematu dawkowania. Programy zdrowotne mają określone kryteria kwalifikacji i cele, dlatego udostępnianie PrEP wyłącznie osobom korzystającym z niej okazjonalnie może nie spełniać ich założeń, ponieważ PrEP nie chroni przed wszystkimi zakażeniami przenoszonymi drogą płciową.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Katarzyna Kęcka
Podsekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/